

347.995(497.1)
(094.5)

НЕ И ДОПУНЕ

ЗАКОНА

о

УСТРОЈСТВУ СУДОВА

БЕОГРАД

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА КРАЉЕВСТВА С. Х. С.

1919.

уписано у нови инвентар бр. ~~2077/1~~
1 јануара 1942 год.
Београд.

Чел. д.
35439

У име
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
ПЕТРА I.

по милости Божјој и вољи Народној
Краља Срба, Хрвата и Словенаца

Ми

Александар Наследник Престола

На основу решења од 30-VI-1919. год. а
на предлог Нашег Министарског Савета,
решили смо и решавамо:

**ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ
ЗАКОНА О УСТРОЈСТВУ СУДОВА**

Чл. 1.

У § 1. за првостепене судове после речи
«Ћуприји» а испред речи «Шапцу» изба-
зује се свеза «и», а после речи «Шапцу»
умеће се текст: Битољу, Велесу, Гиљану,
Кавадару, Куманову, Матровици, Новом
Пазару, Охриду, Призрену, Пријепољу, При-
лепу, Приштини, Скопљу, Тетову, Штипу,
Плевљу, Беранима и Пећи.

- У § 1. а. на крају додаје се:
27. Битољски за срезове; битољски, мориховски, преспански, и кичевски;
 28. Велешки за срез велешки;
 29. Гиљански за срез гиљански;
 30. Кавадарски за срезове: неготински, дојрански, ћевђелијски и кавадарски;
 31. Кумановски за срезове: жеглиговски, прешевски, криво-паланачки и кратовски;
 32. Митровички за срезове: митровички, вучитрнски и дренички;
 33. Ново-Пазарски за срезове: дежевски, штавички и сјенички;
 34. Охридски за срезове: охридски, струшки, голубрдски, доњо-дебарски, горњо-дебарски и подградски;
 35. Призренски за срезове: шарпланински, подгорски, горски, љумски и хаски;
 36. Пријепољски за срезове: милишевски, прибојски и ново варошки;
 37. Прилепски за срезове: прилепски и крушевски;
 38. Приштински за срезове: грачанички, неродински и лабски;
 39. Скопљански за срез скопски и град Скопље;
 40. Тетовски за срезове: доњо-полошки, галички и поречки;
 41. Штипски за срезове: штипски, Овче-Поље, кочански, царевоселски, малешки и радовишчи;
 42. Плевљански за округе: плевљански и бјелопољски;
 43. Берански за окруу берански и
 44. Пећски за округ метохиски.

Под бројем II речи:

«Апелацион г Суда» замењују се речима:
Апелационих Судова.

§ 1. мења се и има да гласи:

Над свима првостепеним судовима постоје два Апелациона Суда, као судови другог и последњег степена. Један је у Београду а други у Скопљу и називају се по местима где је седиште коме суду.

Београдски Апелациони Суд стоји над првостепеним судовима у: Београду, Ваљеву, Врању, Вел. Граџишту, Горњем Милановцу, Јагодини, Зајеччу, Књажевцу, Крагујевцу, Крушевцу, Краљеву, Лозници, Лесковцу, Неготину, Нишу, Пожаревцу, Прокупљу, Пироту, Петровцу, Сmederevju, Ужицу, Чачку, Турији и Шапцу.

Скопљански Апелациони Суд стоји над првостепеним судовима у: Битољу, Велесу, Гиљану, Кавадару, Куманову, Митровици, Новом Пазару, Охриду, Призрену, Пријепољу, Приштини, Прилепу, Скопљу, Тетову, Штипу, Плевљу, Беранима и Пећи.

§ 2. мења се и гласи:

Београдски Апелациони Суд састоји се из 10 судија између којих је један председник, из потребног броја секретара и другог персонала.

Он ради у два одељења.

Скопљански Апелациони Суд састоји се из пет судија између којих је један председник, из потребног броја секретара и другог персонала.

Председник и судије Скопљанског Апелационог Суда неће имати права предлагати

кандидата, према чл. 16. и 17. зак. о судијама већ то право припада Београдском Апелационом Суду.

§ 5. мења се и има да гласи:

Апелациони Судови стоје под Министром Правде.

У § 6. после речи «Апелациони» речи: «суд расматра и суди» замењује се речима: «судови расматрају и суде».

Код § 16. изменити први став овако:

«У Београдском Апелационом Суду одређиваће се коцком у почетку јануара који ће судија у ком оделењу радити.»

Код § 17. после речи председник дometи-
нути речи: «Београдског Апелационог Суда:»

Под бројем III у §. 1 реч «судом» после речи «Апелационом» замењује се са речју «судовима».

У § 2. број 15. замењује се са бројем 20.

§. 12. мења се и гласи:

Касациони Суд редовно ради у четири оделења а у извесним случајевима држи опште седнице.

§ 13. мења се и гласи:

За пуноважну седницу у оделењу изискује се пет судија а за општу седницу најмање петнаест. Ако би у општу седницу дошао паран број судија, онда ће се изузети из решавања најмлађи судија, а ако би он у дотичном предмету био референт изузете се онај судија који је одмах после њега најмлађи по рангу.

На случај да један судија буде спречен да учествује у седници оделења може га по наредби председника заменити по старе-

шинству секретар који има законске усло-
ве за судију.

У § 16. трећем одељку тач. 1. испред речи «гласова већине» реч «једанаест» замењује се речју «петнаест».

У § 22. други одељак мења се и има да
да гласи:

На оном што је решено у општој сед-
ници ставиће се «из опште седнице» а на
остало «из I. II. III. или IV. оделења Ка-
зационог Суда.

Прелазна наређења.

Чл. 2.

1. По предметима, који се налазе на раду као несвршени код окружних судова, про-
дужиће рад одговарајући првостепени су-
дови.

II. Сви предмети по којима су донете од-
луке окружних судова али не буду извршне
до дана када овај закон буде добио оба-
везну снагу, слаће се Апелационом односно
Касационом Суду на расматрање и решење
према томе, чијем расматрању подлежу по
поступцима судским за кривичне и гра-
ђанске предмете.

III. Општински одбори дужни су да извр-
ше изборе поротника за 1919. год. у смислу
закона о пороти у року од 15 дана, оддана
када овај закон ступи на снагу.

IV. Садање судијско и остало особље Вел.
Суда у Скопљу постаје особље Скопљан-
ског Апелационог Суда а судије као и остало
особље окружних судова постаје особље

дотичних првостепених судова и као такво продужује рад.

V. При сваком првостепеном суду поставиће се по потреби заклети тумачи, који ће вршити у исто време и превођење акта. Њих поставља Министар Правде.

Ако једна страна оспори тачност рада тумачевог или ако би сам суд у то посумњао, дотичне исправе послаће се Министарству Иностраних Дела, ради одостоверења превода о трошку криве стране.

Чл. 3.

а) Парничар, који хоће да тражи извршење одлуке турског суда по грађанским парницима, дужан је претходно обратити се молбом за извршење суду онога округа који је надлежан за место, где је било седиште турског суда, чија одлука има да се изврши. Суд ће најдаље у року од 10 дана позвати осуђеног дужника и повериоца и дужника саслушати о томе: има ли и шта да примети, противу тражења повериочева да се одлука пусти у извршење. Пошто са слуша и повериоца о примедбама дужниковим, суд ће решити: има ли места да се одлука пусти у извршење. При оцени овога питања, суд ће на то пазити, да нису одлуком турског суда повређена основна начела права и правичности, у погледу материјалног и формалног права, на пример да није било принуде или преваре према осуђеноме; да нису употребљене лажне исправе или лажни сведоци; да није било подмићавања судија; да ли је осуђеном у парници била дата могућност да се брани;

или да употреби правно средство и томе слично.

Ако суд нађе, по оцени свију околности а по своме слободном убеђењу, да су на води осуђеног неосновани и невероватни, решиће да се одлука турског суда пусти у извршење, против чега нема места жалби, у противном случају одбиће извршење, а тужиоца упутиће решењем, да дотични спор поново код наших судова покрене, у року од шест месеци. Ако у овоме року спор не покрене, губи своје право, којему је одлуком турског суда било досуђено. Против овог судског решења има места жалби Касационом Суду.

б) Кад је у питању извршење одлука турских судова у кривичним делима, онда ће суд саслушавањем осуђенога и приватнога тужиоца и испитивањем околности постарати се да утврди, да нису одлуком турског суда повређена основна начела права и правичности у погледу материјалног или формалног права. Противу решења судског, да се одлука турског суда пусти у извршење, нема места жалби.

Ако суд реши, да нема места да се одлука турског суда пусти у извршење, онда ће суд, у случају да се дело по званичној дужности извиђа и казни, писати полицијској власти, да она, по могућности а с обзиром на доказе који се могу прибррати, учини истрагу и акта истраге пошље суду на надлежан поступак. Против овог решења приватни тужилац има права жалбе Касационом Суду.

Ако се дело казни на тужбу приватног тужиоца, онда ће суд решењем упути

тужиоца, да у року од месец дана поднесе тужбу надлежној власти. Против таквог решења има места жалби Касационом Суду.

Ако у остављеном року приватни тужилац не поднесе тужбу, сматраће се да је од тражења извршења одлуке турскога суда одустао, чиме је ствар коначно решена.

б) За брачне парнице између Муслимана, за спорове око издржавања за старатељство и туторство и за еманципацију малолетника, кад су у питању Муслимани, надлежни су муфтије, у оквиру њихове месне надлежности.

г) Прописи Грађанског Законика о наслеђу примењују се и важе. Али код законског наслеђа суд може узети за основицу своје одлуке обично право, ако се несумњиво утврди, да је оно укорењено и санкционисано дуготрајним општим вршењем.

д) Српски поданици Муслимани могу правити тестаменте по одредбама исламског права. Важност таквог тестамента оцењиваће муфтија.

Исто тако Муслимани се могу по претходном споразуму обратити муфтији као изборном судији, за питање о наслеђу. Противу пресуде муфтије, као изборног судије, могу се употребити правна средства код редовних судова, сем ако није изрично друкчије уговорено.

Чл. 4.

Ове измене и допуне ступају у живот кад их Краљ потпише а обавезну снагу добијају 14. августа 1919. године.

Препоручујемо нашем Министарском Савету да се стара о извршењу овог указа, властима заповедамо да по њему поступају а свима и свакоме да му се покоравају.

Бр. 12720.
30. јула 1919. године.
Београд.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Председник Министарског Савета и Заступник Министра Иностраних Дела,

Стој. М. Протић, с. р.

Потпредседник Владе и Министар за Исхрану и Обнову Земље,

Др. Корошец, с. р.

Министар Правде,
М. Н. Трифковић, с. р.

Министар
Шума и Руда,
Павле Марићковић, с. р.

Министар Трговине и Индустирије,
Д-р В. Вељковић, с. р.

Министар Просвете,
Љуб. М. Давидовић, с. р.

Министар Саобраћаја,
В. Вуловић, с. р.

Министар Грађевина,
М. Капетановић, с. р.

Министар Финансија,
Др. М. Нинчић, с. р.

Министар Унутрашњих Дела,
Св. Прибићевић, с. р.

Министар Пошта и Телеграфа,
Др. Лукинић, с. р.

Министар Вера,
Алауповић, с. р.

Министр за Уставотворну
Скупштину и Изједначење Закона,
Др. Крамер, с. р.

Министар Народног Здравља,
Др. Круљ, с. р.

Министар Војни и Морнарице,
генерал,
Стев. С. Хацић, с. р.

Министар за Аграрну Реформу,
Др. Пољак, с. р.

Министар за Социјалну Политику,
Гостинчар, с. р.

Министар за Пољску Привреду,
Глухић, с. р.

Чув. об.
35939